

KIBRIS'TA ÇÖZÜM İÇİN NAFİLE SÜRECİ

Tugay ULUÇEVİK

Blog No: 9
15.04.2012

Hayalî Fırsat Penceresi Kıbrıs müzakere sürecinin şimdiki safhası, Talât ve Hristofyas arasında 2008de Lefkoşada başladı. Önce Talât, sonra Türkiye ve Yunanistan Dışişleri Bakanları, Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri (BMGS) ve bütün dünya, müzakerelerin birbirlerini yoldaş olarak niteleyen iki lider arasında başlamış olmasını çözüm için tarihî fırsat penceresinin açılması olarak değerlendirdi. Talât müzakerelerin çözüm için son şans olduğunu söyledi.¹ Oysa ortaya çözüm için ne bir fırsat çıkmıştı, ne de ortada açılan bir pencere vardı. Fırsat penceresi ham hayalden ibaretti. Bunu müzakerelerin şimdiki durumunu dikkate alarak söylüyor değiliz. Bu konudaki görüşlerimizi, Hristofyasın göreve başlamasından hemen sonra 11 Mart 2008 günü Cumhuriyet Gazetesinde çıkan Kıbrısta Yoldaşlar İşbaşında ve Talât ile Hristofyasın resmen ilk buluştukları 21 Mart 2008 tarihinde yine Cumhuriyet Gazetesinde yayınlanan Kıbrısta Fırsat Penceresi mi? başlıklı yazılarımızda ifade etmiştik. 2008 Yaz Sonuna Kadar Çözüm Beklentisi Boşa Çıktı Taraflar ve BM ve özellikle Talât, çözümün 2008 yaz aylarının sonuna kadar elde edileceği yolunda aşırı iyimser beyanda bulundular. BMGSnin Kıbrıs Özel Danışmanı Alexander Downer, Türk basınına verdiği ilk röportajda çözüm olasılığının ilk kez bu kadar yüksek olduğunu belirtti.² Çözüm için dile getirilen hedef tarih, önce 2008 sonu, sonra da 2009, 2010, 2011 sonu ve nihayet GKRYnin AB dönem Başkanlığını üstleneceği 1 Temmuz 2012 öncesi şeklinde sürekli değişikliğe uğradı. Liderlerin 21 Mart 2008de süreci başlatan ilk buluşmalarının üzerinden 4 yıl 1 ay geçti. Çözüm henüz ortaya çıkmadı. Çözüme ulaşma ihtimalleri de giderek zayıfladı. 6 Zirve Görüşmesi Yapıldı Müzakerelerin son 4 yıllık seyri içinde, Kıbrıs Türk ve Rum liderleri arasında 150 civarında görüşme cereyan etti. BMGS Ban Ki-moon, Talât ve Hristofyas arasında 1, Eroğlu ve Hristofyas arasında 5 olmak üzere, toplamda 6 Zirve görüşmesi düzenledi.³ BMGS, Adaya 2010 Ocak sonunda ilk gelişinde, 1964den sonra yeniden açılan Lokmacı kapısından geçti ve bu olayın verdiği olumlu

izlenimle Mayıs 2010da yayınladığı raporunda⁴ Lokmacı kapısından geçerken her iki tarafça da sıcak biçimde karşılandığını ve halkta çözüm için gerçek bir arzunun varlığına tanıklık ettiğini belirtti. BMGS Uyarıyor Bununla beraber, daha sonraki raporlarında, görüşmelerin yavaş giden seyrine dikkati çekti. Temponun hızlandırılması çağrısında bulundu. Hristofyasın müzakerelerin bir takvime bağlanmasına karşı çıkan tutumu karşısında da görüşmelerin ucu açık bir süreç olmadığını hatırlatma ihtiyacını duydu. Sırf görüşmüş olmak için sonu gelmez biçimde görüşme anlayışının kabul edilemeyeceğini ifade etti.⁵ Rumların oyalayıcı taktikleri yüzünden anlaşmanın gecikmesi üzerine de, BMGS, 2010 Kasım ayındaki raporunda görüşmelerin muhtemel başarısı hakkında kamuoyunda giderek kuvvetlenen şüphelerin belirttiğini; kamuoyu yoklamalarının, açık farkla, halkın çözüme ulaşılabilmesi hakkındaki beklentilerinin azaldığını; tarafların çözüme varılsa bile, anlaşmaya sadık kalma bakımından diğer tarafın ciddi bir niyet taşıyacağına güvenmediğini gösterdiğini⁶ açıkladı. BMGS: Anlaşma İçin Yapılacak Çok İş Var 2011 yılında, özellikle, görüşmelerin yoğunlaştırıldığı Temmuz – Ekim döneminde liderler 19 defa buluştular. Gündemin ekonomi, AB işleri ve güvenliğin iç veçheleri gibi başlıklarında önemli ilerlemeler sağlandığı açıklandı. Yönetim ve güç paylaşımı, mülkiyet, toprak ve vatandaşlık gibi sorunun doğrudan özüne ilişkin konularda ise aynı ölçüde gelişme elde edilemediği belirtildi.⁷ BMGS bu konularla ilgili olarak raporunda bazı cesaret verici gelişme kayd edildi, ama, tam mutabakat sağlanabilmesi için daha yapılacak çok iş var ⁸ ifadesini kullandı. Endgame Yine de, BMGS, müzakerelerin devamını sağlamak için yeni bir Zirve buluşmasıyla bir deneme daha yapmak istedi. Toplantıda iki liderin anlaşma mümkündür ve elde edilebilir şeklinde görüş beyan etmesinden cesaret bularak kendilerini 2012 Ocak ayında bir kere daha New York/Greentreeye davet etti.⁹ Yaptığı açıklamada, Eroğlunun ve Hristofyasın müzakerelerin son oyununa (endgame of the negotiations) ulaşılabilmesi için önlerindeki iki ay zarfında ilâve gayretlerde bulunulmasının gerekli olduğunu kabul ettiklerini söyledi.¹⁰ Yeni bir zirve kararını o vakte kadar sorunun bütün iç veçheleri üzerinde tarafların anlaşmaya varmış olacağı, böylece, 2. Greentree Zirvesinden kısa bir süre sonra da çok taraflı konferansın toplanacağı beklentisi içinde aldığını raporunda açıkladı.¹¹ BMGSnin beklentisini BM Güvenlik Konseyi Aralık 2011de kabul ettiği 2026 sayılı kararla¹² benimsedi. BMGSnin Mesajı BMGS 2. Greentree zirvesinden önce Eroğlu ve Hristofyasa 6 Ocak 2012 tarihli birer yazılı mesaj göndererek müzakerelerin son safhaya ulaştığını; Greentreedede yapılacak öze ilişkin görüşmelerin, süreci Uluslararası Konferansa ve nihai çözüme götürecek bu safhanın bütününün ayrılmaz bir parçasını oluşturduğunu ifade etti. Liderlerden esas hakkındaki müzakerelerde mevcut engelleri ortadan kaldırmalarını istedi.¹³ Greentreedede Sınırlı İlerleme New York Greentreedede 23-24 Ocak günlerinde cereyan eden zirve görüşmelerinde çözüm için hedef alınan 1 Temmuz 2012 tarihinden önce anlaşmaya varılabileceğine dair umut verici hiçbir işaret ortaya çıkmadı. Böylece, BMGSnin ve Güvenlik Konseyinin beklentileri tahakkuk etmedi. BMGSnin, son 2. New York Greentree Zirvesinden önceki 5 Zirvede tarafların temel konulardaki pozisyonları arasında anlaşma yolunu açacak özlü bir yakınlaşma meydana gelmediğini aslında görmüş olduğunu tahmin ediyoruz. Bununla beraber, üstlendiği iyi niyet görevinin icabı olarak, her zirve buluşmasından sonra ilerleme ümidini gelecek buluşmaya taşıyan açıklamalar yapma ihtiyacını duymuş olduğunu düşünüyoruz. BMGS, bu tutumunu son Greentreedeki Zirveden hemen sonraki açıklamalarında da sürdürdü. Zirvenin sonucunu sınırlı ilerleme sözleriyle değerlendirdi.

Açıklamalarında, Liderlerin, Zirvenin yürütme organının seçilme yöntemi, mülkiyet ve vatandaşlık gibi ana konularda ilerleme sağlanması maksadıyla düzenlendiğini önceden bilerek New Yorka geldiklerine işaret etti. Taraflardan, gelecek iki haftalık dönemde mülkiyet konusunda veri teatisini tamamlamalarını istediğini; liderlerin de bunu kabul ettiklerini belirtti. Kendisinin görüşmelerdeki durum hakkında Şubat sonunda Güvenlik Konseyine rapor sunacağını; Mart sonunda da Özel Danışmanı Downer'dan bir değerlendirme isteyeceğini; ortaya olumlu bir durum çıkarsa Nisan sonunda veya Mayıs başında çok taraflı konferansı düzenleyeceğini bildirdi. İki taraftan önümüzdeki yakın dönemde nihai anlaşmaya götürecek kesin adımları atmalarını istediğini de sözlerine ekledi.¹⁴ Sınırlı İlerleme = Hiç İlerleme Yok Anlaşma için öngörülen hedef tarihe sadece birkaç ay kala düzenlenen Zirvenin sonunda BMGS tarafından dile getirilen sınırlı ilerleme sözü, diplomasi dilinde, temel konularda öze ilişkin hiç ilerleme yok anlamına gelmekteydi. Bu sonuç, Kıbrıs'taki ve Kıbrıs sorunuyla ilgili gerçekleri, Rum-Yunan ortaklığının gerçek niyet ve hedeflerini bilenler için şaşırtıcı olmadı. İkinci New York Greentree Zirve buluşmasından sonra Adada devam eden müzakerelerde de BMGS'nin esasa ilişkin 3 konu olarak zikrettiği yürütme organının seçimi, birleşik Kıbrıs'ın vatandaşı olacakların sayısı ve mülkiyet konusunun çözümüne ilişkin yöntem konularında taraflar arasında anlaşma sağlanamadı. BMGS bu olguya Güvenlik Konseyine sunduğu 12 Mart 2012 tarihli raporunda işaret etti.¹⁵ BMGS, raporunda, ayrıca, Kıbrıs sorununa bulunacak çözüm şeklinin Avrupa Birliği hukukuna nasıl dahil edileceği, daha açık bir ifadeyle, AB müktesebatının çözümün parametrelerini koruyacak şekilde Adada uygulanmasını sağlamak için istisnâî hukukî tedbirlerin (derogasyonlar) birincil hukuk niteliğinde alınıp alınmayacağı konusunun da henüz çözüm beklediğini vurguladı. BMGS'nin 4 yıllık müzakere sürecini değerlendiren raporunu, 19 Nisanda Kıbrıs Özel Danışmanı Downer ile görüştüğünden sonra açıklayacağı anlaşılmaktadır. 1 Temmuz'a Kadar Anlaşma Olasılığı Var mı? Müzakere süreciyle ilgili olarak ana motifleriyle tasvir ettiğimiz tablo, GKRY'nin AB dönem başkanlığını üstleneceği 1 Temmuz 2012 tarihinden önce Kıbrıs sorununun çözümü hakkında nihai anlaşmaya varılmasının imkânsızlığını ortaya koymaktadır. Çünkü, 4 yıla yakın bir zamandır süren müzakerelerde kapsamlı çözüme dair anlaşmanın ortaya çıkacağı son safha olarak çok taraflı konferans (multilateral conference) belirlenmiştir. Çok Taraflı Konferans Şarta mı Bağlı? BMGS, 1. Greentree zirvesinden sonra 1 Kasım 2011'de yaptığı açıklamada, çok taraflı konferansın toplanmasının çözümün bütün iç veçhelerinin halledilmesi şartına bağlı olduğu izlenimini veren bir dil kullanmıştır. İfadelerini 30 Kasım 2011 tarihli raporunda da tekrarlamıştır. Aynı ifadelere Güvenlik Konseyi de 14 Aralık 2011 tarihli ve 2026 sayılı kararında tırnak içinde yer vermiş bulunmaktadır. Hristofyas: Konferans şarta bağlı Müzakere sürecinin bir takvime bağlanmasını, zaman çerçevesiyle sınırlanmasını istemeyen Hristofyas, çok taraflı konferansın 1 Temmuz'dan önce toplanmasına da kesin şekilde karşı çıkmaktadır. Bu sebeple de, Hristofyas son dönemde her fırsatta, BMGS'nin yukarıda zikrettiğimiz ifadelerine ve bu ifadeleri yansıtan Güvenlik Konseyinin 2026 sayılı kararına atıfta bulunarak Kıbrıs sorununun iç veçhelerine ilişkin bütün konularda iki taraf arasında henüz mutabakat sağlanmadığını söylemektedir.¹⁶ Hristofyas BMGS'nin ifadelerine ve 2026 sayılı karara âdeta cankurtaran simidi gibi sarılmış durumdadır. Papademos'dan Hristofyasa destek Hristofyasın anlayışına ve tutumuna Yunanistan'dan tam destek geldi. Yunanistan Başbakanı Papademos Güney Kıbrıs ziyareti sırasında 7 Nisan 2012 günü mecliste yaptığı konuşmada bu konuda şunları söyledi: Kıbrıs

Cumhuriyeti'nin, sorunun, toprağın da kopmaz şekilde bağlı olduğu mülkiyet ve Türk yerleşiklerle ilgili olan iç yönleri çözülmeden uluslararası yönleri için uluslararası konferans toplanamayacağını belirten BM Güvenlik Konseyi'nin 2026 sayılı kararına dayalı tutumunu tamamen paylaşıyoruz.¹⁷ Rusyadan Rumlara Destek BM Güvenlik Konseyinin daimi üyesi Rusya Federasyonunun Dışişleri Bakanlığı, 2. Greentree zirvesinden sonra yaptığı açıklama ile Rum pozisyonuna arka çıktı.¹⁸ Açıklamada uluslararası konferansın tarafların gelecekte kurulacak federal devletin iç boyutuna ilişkin hususlarda anlaşmaya varmalarının ardından toplanabileceği vurgulandı. Halen pek çok konuda tarafların tutumlarının birbirine yaklaşmasının sağlanamadığına; müzakere sürecinin henüz tükenmediğine işaret edildi. Uluslararası konferansın bir an önce gerçekleştirilmesini istemenin yanlış olduğu düşüncesine yer verildi. Böylece, Rusyanın konferansın 1 Temmuzdan önce toplanması yolunda yapılabilecek oldu bitti şeklindeki teşebbüslere karşı olduğuna dair peşinen açık bir mesaj verildi. Konferans Formatı Hakkında Farklı Görüşler BMGSnin öngördüğü çok taraflı konferansın formatı hakkında da taraflar arasında görüşbirliği yoktur. Türk tarafı çok taraflı konferansa Kıbrıstaki iki Tarafla birlikte Türkiye ve Yunanistanın ve istiyorsa, İngilterenin katılacağı anlayışındadır. Türk tarafı, 1 Temmuzdan önce çözüme varılması isteniyorsa, BMGSnin vakit geçirmeden konferans için çağrı yapması gerektiği görüşündedir. Rum tarafı ve Yunanistan ise tasarlanan konferansı, çok taraflı olarak değil, uluslararası olarak nitelemektedir. Uluslararası konferansın, müzakerelerin gündemindeki sorunun iç veçhesine dair konular üzerinde anlaşmaya varıldıktan sonra, sorunun güvenlik ve garantilerle ilgili dış veçhesini halletmek amacıyla toplanmasını istemektedirler. Hristofyasın 8 Mart 2012 tarihinde yaptığı bir konuşmada¹⁹ yeniden açıkladığı üzere, Rum tarafı Uluslararası Konferansa Güvenlik Konseyi'nin daimi üyelerinin, garantör devletlerin, Avrupa Birliği'nin, Kıbrıs Cumhuriyeti'nin ve iki toplumun katılımını öngörmektedirler. Rusya Rum Tarafı Gibi Düşünüyor Rusya Federasyonu da Kıbrıs konusunun dış veçhesine ilişkin konuları çözmek için BM çerçevesinde uluslararası bir konferans düzenlenmesi görüşündedir. Bu düşünce Rusya Federasyonuna Sovyetler Birliğinden (SB) miras kalmıştır. SB 1970li yıllarda bu yönde çağrı yapmıştır. SBnin 21 Ocak 1986 tarihinde resmen sunduğu Kıbrıs çözümünün ilkeleri ve bunu sağlamanın yolları başlıklı teklifte de uluslararası konferans öngörülmüştür. Teklifte, Konferansın katılımcıları olarak, Kıbrıs Cumhuriyeti ve iki toplumdaki birer temsilci, Yunanistan, Türkiye ve Güvenlik Konseyine üye bütün devletler zikredilmiştir. Özellikle bağlantısızlar grubundan olmak üzere diğer devletlerin de davet edilebileceği kaydedilmiştir. Güvenlik Konseyinin Emsal Kararları Güvenlik Konseyinin çok taraflı konferansın formatı bakımından emsal teşkil edecek kararları mevcuttur. Kıbrıs sorununa kapsamlı çözüm bulmak amacıyla BMGSnin gözetiminde bir çerçeve anlaşması oluşturma çalışmalarının yapıldığı ve Fikirler Dizisinin hazırlandığı dönemde 1991 yılında merhum Cumhurbaşkanı Özal anlaşmanın sonuçlandırılması için BMGSnin başkanlığında Kıbrıstaki tarafların ve Türkiye ile Yunanistanın katılacağı bir konferans düzenlenmesini teklif etmişti. Dönemin ABD Başkanı Bushun da desteğiyle BMGS ve BM Güvenlik Konseyi bu teklifi benimsemişti. Konsey Başkanı 28 Haziran 1991 tarihinde bir Başkanlık Bildirisi yayınlayarak önerilen konferansı yüksek düzeyli toplantı (high-level meeting) olarak adlandırdı. Bu toplantının düzenlenmesinden önce iki tarafın bütün konularda anlaşma menziline girmiş olmalarını istedi. Güvenlik Konseyi 11 Ekim 1991 tarihinde kabul ettiği 716 sayılı kararında yüksek düzeyli uluslararası toplantının BMGSnin başkanlığında iki toplumun ve Türkiye ile

Yunanistanın iştirakiyle düzenlenmesini öngördü. Bu toplantıyı Kıbrıs hakkında kapsamlı bir anlaşmanın akdedilmesi için etkili bir mekanizma olarak niteledi. Güvenlik Konseyi benimsediği bu pozisyonu 10 Nisan ve 26 Ağustos 1992 tarihlerinde kabul ettiği, sırasıyla 750 ve 774 sayılı kararlarında da tekrarladı. Rum lideri Vassiliounun Fikirler Dizisinin bütün maddelerine (100 madde) çekince koyması üzerine süreç akamete uğradı ve yüksek düzeyli uluslararası toplantı da gerçekleşemedi. Hristofyas, Yunanistan ve Rusya Hakemliğe Karşı Hristofyasın tutumuyla ilgili olarak belirtilmesi gereken bir husus da şudur: Hristofyas, BMGSnin iyi niyet görevinin çerçevesini aşarak müzakerelerde hakem gibi davranmasına kesin biçimde muhalif olduğunu şimdiki sürecin başından itibaren belirtgelmiştir. Yunanistanın tutumu da aynıdır. Rusya Dışişleri Bakanlığı da açıklamasında BMGSnin hakem rolü oynamasına karşı olduğunu Kıbrıslı taraflara müzakere sürecinin hızlandırılması için zorlayıcı işaretler verilmesi ve sürecin Avrupa gündemini ilgilendiren bazı uluslararası konuların takvimi ile uyumlu hale getirilmesi için suni girişimlerde bulunulması müzakerelerin yapıcı bir atmosferde sürdürülmesine yardımcı olmamaktadır. Bu tür çabalar, toplum liderlerinin diyalogunda gereksiz gerginliğe ve uluslararası hakemliğe ilişkin söylentilere neden olmaktadır şeklinde bir ifadeyle ortaya koydu. Bu çerçevede uluslararası ihtilâflarda hakemliğin iki tarafı keskin bir bıçak gibi olduğunu hatırlatmak isteriz. Bu sebeptendir ki, KKTC ve Türkiye ANNAN Plânı dönemine kadar BMGSnin iyi niyet görevi ve yetkileri içinde kalmasına dikkat ve hassasiyet göstermiştir. Kıbrıslılar ve Kıbrıslılarca Kavramının Sakıncası BMGS Ban Ki-moonun sürecin başından itibaren sık sık tekrarladığı Kıbrıslılara ait , Kıbrıslılarca yürütülen ve Kıbrıslıca çözüm gibi kavramların da, BMGSnin müzakere sürecini hızlandırmak ve sonucu bir an evvel elde etmek amacıyla zorlayıcı tutum takınma niyetinde olmadığına delâlet ettiğini düşünmekteyiz. Kıbrıslılara ait süreç kavramı, Hristofyasa bizim işimize çözüm için takvim belirleyerek karışmayın; müdahaleci tutum takınmayın ve hakem gibi davranmayın deme imkânı bahşetmektedir. Rusya Konseyde Karşı Çıkabilir BMGSnin takdir hakkını kullanıp 1 Temmuz 2012den önce çok taraflı konferansın toplanması için çağrı yapmağa niyet etse bile, bu yönde Güvenlik Konseyine sunulabilecek bir karar tasarının Rusya Federasyonu tarafından veto edilmesi kuvvetle muhtemeldir. Rusya Federasyonunun kuruluşundan sonra ikinci vetosunu 21 Nisan 2004 günü Kıbrıs konusunda kullandığı hatırd tutulmalıdır. Fransanın ve Çinin de Konseyde GKRYni kollaması ve arka çıkması beklenir. Kavşağa Az Kaldı Kıbrıs sorunundaki çözüm arayışları tarihî olarak nitelenebilecek T biçiminde bir kavşak noktasına hızla yaklaşmaktadır. Bu kavşakta ya Adadaki iki taraf Kıbrıs sorununu anlaşılmaya dayalı kalıcı çözüme kestirmeden götürecek yola beraberce gireceklerdir veya tarafların her biri kendi yoluna gidecektir. Türk Tarafı Artık Kendi Yoluna Yönelmelidir Kıbrıs Türk tarafının şimdiye kadar Rum tarafıyla çözüm aramak için yürüdüğü yolda devam etmeye niyetinin olmadığını çok yönlü ve kararlı biçimde göstermesinin zamanı gelmiştir. Bunun etkili biçimde gerçekleştirilebilmesi için Türkiye'ye de önemli görevler ve sorumluluklar düşmektedir. Çözüm Süreci Türk Tarafı İçin Pranga Oldu 1968den günümüze kadar yürünen yolda Rum tarafıyla anlaşmaya dayanan bir çözüm arayışı ne yazık ki nafile bir gayret olmuştur. Bu yolda Rumlar işlerine geldiği gibi serbest ve rahat biçimde yürüyebilirken, çözüm arayış süreci Kıbrıs Türk halkının ayağına haksızca ve insafsızca takılmış bir pranga vazifesi görmüştür. ANNAN: Türklerin EVET Oyu Tanınma İsteminden Feragat Anlamında 2004 yılında çözümü reddeden Rum tarafı 1 hafta sonra AB tam üyeliği koltuğuna oturabilirken, iradelerini çözüm için kullanmış olan Kıbrıs Türk

halkının barışseverliğini BMGS Kofi ANNAN raporunda²¹ bakınız hangi yönde yorumlamıştır: Paragraf 87: "...Kıbrıslı Türkler çözümü tercih ederlerken 1983'te yaratmaya niyet ettikleri 'devletin' tanınmasını amaçlayan on yıllar boyunca sürdürdükleri politikaları da terk etmişlerdir." Paragraf 90: "Tanıma ve ayrılmaya yardım etme BM Güvenlik Konseyi'nin kararlarına açıkça aykırıdır ve güttüğümüz hedefe de ters düşer. Aynı zamanda, bu yöndeki (tanıma) adımlar yeniden birleşme için oy vermiş bulunan Kıbrıslı Türklerin iradelerine de saygısızlık teşkil eder." ABD'nin o dönemdeki Kıbrıs Özel Temsilcisi Thomas Weston'un da benzer iddiaları dile getirdiği bilinmektedir. BMGS'nin Bu Yorumu Reddedilmelidir KKTC'nin, geç de olsa, devlet kurumlarıyla, sivil toplum örgütleriyle, basınıyla, bu mantıksız, haksız ve mesnetsiz iddiaları açıkça reddeden inandırıcı bir tavır ortaya koymasına ihtiyaç olduğu görüşündeyiz. Kıbrıs Türk halkının kendi kaderini tayin etmek için 15 Kasım 1983 tarihinde KTFD Meclisi vasıtasıyla tecelli etmiş olan bağımsız iradesi, 24 Nisan 2004 günkü referandumda da Bağımsızlık Demecinin 22. Maddesinin (b) fıkrası uyarınca Adada gerçek bir federasyon niteliğinde yeni bir ortaklık devletinin kurulması yönünde tecelli etmiştir. Ortaklık Devletinin kurulmasını Rum halkı kendi iradesiyle reddetmiştir. Adada iki halkın iradesine dayalı siyasî bir çözüm şekline yeniden imkân vermek amacıyla iyi niyetle 2008'de başlatılmış olan çözüm arayışı, aradan 4 yıl geçmesine rağmen ortaya anlaşma çıkaramamıştır. Bu süreçte KKTC çözüm yönünde iyi niyetle çaba sarf etmiştir. Kıbrıs Türk halkının hür ve bağımsız iradesinin siyasî sembolü olan KKTC, yine halkın iradesinin eseri olan Anayasasına uygun olarak varlığını sürdürmektedir ve ilelebet sürdürecektir. Mesnetsiz ve hukuken geçersiz olan yorumlarla Kıbrıs Türk Halkının iradesine zincir vurulması mümkün ve yasal değildir. KKTC kurulduğu gün Türkiye tarafından tanınmış ve iki Devlet arasında diplomatik ilişkiler tesis edilmiştir. Diğer Devletlerle diplomatik ilişkiler içine girmek ve bu yönde tercihlerde bulunmak her devletin dış politika hedefleri doğrultusunda kendi tasarrufudur. tulucevik@tnn.net 1 Anadolu Ajansı / TAK, 25 Nisan 2008 2 Selim Sayarın haberi, 18 Kasım 2008, NTV-MSMBC 3 Talât-Hristofyas (Ocak/Şubat 2010 Lefkoşa); Eroğlu-Hristofyas (Kasım 2010 New York, Ocak ve Temmuz 2011 Cenevre, Ekim 2011 ve Ocak 2012 New York /Greentree) 4 BMGS'nin Güvenlik Konseyine sunduğu 11 Mayıs 2010 tarihli ve S/2010/238 sayılı belge, para. 10 5 BMGS'nin Güvenlik Konseyine sunduğu 24 November 2010 tarihli ve S/2010/603 sayılı belge, para. 28. 6 Ibid, para. 30 7 BMGS'nin New-York Greentree'de yaptığı açıklama, 1 Kasım 2011, http://www.uncyprustalks.org/nqcontent.cfm?a_id=5058 8 BMGS'nin Güvenlik Konseyine sunduğu 30 Kasım 2011 tarihli ve S/2011/746 sayılı belge, para. 4 9 Ibid, para. 4 10 BMGS'nin New-York Greentree'de yaptığı açıklama, 1 Kasım 2011, http://www.uncyprustalks.org/nqcontent.cfm?a_id=5058 11 BMGS'nin Güvenlik Konseyine sunduğu 30 November 2011 tarihli ve S/2011/746 sayılı belge, para. 4 12 BM Güvenlik Konseyinin 14 Aralık 2012 tarihli ve S/RES/2026 sayılı kararı. 13 BMGS'nin Güvenlik Konseyine sunduğu 12 March 2012 tarihli ve S/2012/149 sayılı belge, para. 10. 14 25 Ocak 2012 tarihli ve SG/SM/14080 sayılı belge. 15 BMGS'nin Güvenlik Konseyine sunduğu 12 Mart 2012 tarihli ve S/2012/149 sayılı belge. 16 <http://www.presidency.gov.cy/presidency/presidency.nsf/dde4fe19c8f2d884c2257553002c0d8f/c7b1250c508c9dd3c22579c700318f4f?OpenDocument> 17 http://www.kibrisgazetesi.com/popup.php/cat/2/news/137578/PageName/lc_Haberler 18 Stefanos EVRIPIDOU, Government hails Russian support başlıklı makale, Cyprus Mail, 31 Ocak 2012. <http://www.cyprus-mail.com/russia/government-hails-russian->

<http://www.presidency.gov.cy/presidency/presidency.nsf/dde4fe19c8f2d884c2257553002c0d8f/c7b1250c508c9dd3c22579c700318f4f?OpenDocument> 20 21 Ocak 1986 tarihli ve A/41/96 ve S/17752 sayılı BM Belgesi. 21 BMGSnin BM Güvenlik Konseyine sunduğu 28 Mayıs 2004 tarihli ve S/2004/437 sayılı raporu, Report of the Secretary-General, S/2004/437, 28 May 2004, s. 22, para. 92

About the author:

To cite this article: Tugay ULUÇEVİK. 2025. "KIBRIS [] ÇÖZÜM İÇİN NAFİLE SÜREÇ." Center For Eurasian Studies (AVİM), Blog No.2012 / 9. April 15. Accessed December 14, 2025. <https://www.avimbulten.org/public/Blog/KIBRIS-TA-COZUM-ICIN-NAFILE-SUREC>

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE

Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax:** +90 (312) 438 50 26

@avimorgtr

<https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi>

E-Posta: info@avim.org.tr

<http://avim.org.tr>

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır